

Իսկ միւս գրագիրքն ի յեզերիւն, ի ժողովելն և ի բաժանելն բաղլայով՝ յամեցան յոյժ: Իսկ թողմամանն իսկոյն եզերեաց թէ՛ ի ժողովելն և թէ՛ ի զումարելն և իսկոյն ասաց թէ՛ է՛ այսքան այն, և ա՛յսքան այս եւն. և առ այս զործ թուագրով առնելոյ թողմամանին անդ եղեալ մեծամեծք յոյժ հաւանեցան, զի ոչ զիտէին թուագրով զառնելն: Ուստի զնացեալ պատմեցին թագուհւոյն, և նա կոչեալ զթողմամանն՝ ասէ. Այնց գրագրաց որք բաղլայով արարին զհաշիւն ընդ քեզ՝ նոցա եւս պարտիս ուսուցանել զայն թուագրով հաշիւն քո. իսկ վարձքն ես հատուցից քեզ: Եւ նա յանձն առեալ զնաց:

Եւ զանձապետութեան հաշիւն տեւեաց զաւուրս եօթն և յետ ամենայն հաշուիցն պարտապան եղիւ զանձապետ Սելեֆ ուստան թագաւորին 300 վաքիէ ոսկի՝ որ առնէ 7500 դուրուշ: Վասն որոյ զտունն և զերկիրս նորին առին և դեռ 70 վաքիէ պարտք մնաց թագաւորին, ուստի արկին ի բանտ շղթայիւք զնա:

Եւ յետ այսորիկ հանդէս մեծ արարեալ մուծին զթողմամանն ի հանդիսին յորում էր թագուհին Իթեկէ և իւր թագաւոր թոռն և այլ ամենայն իշխանք և բաշայք և տարան զթողմամանն առաջի թագուհւոյն. թագուհին ետ զբանալի զանձուն և արար զնա Գանձապետ 1764 Օգոստոսի 13ին. և մեծամեծք և պալատականք բազմութեամբ առաջի երթալով թմրկօք և արուեստականօք թափօրս կազմեցին մինչեւ ի զանձատունն և զթողմամանն շուրջ պատեալ 30 սպասաւորօք՝ տարան ի զանձատունն և յանձնեցին նմա զամենայն ինչ:

Եւ կանոն է զանձապետաց զի այն 30 սպասաւորսն հանապազ պարտի պահել ընդ իւր որքան է ի նոյն պաշտօնն, զի երբ ելցէ արտաքս զնալ ուրեք ի վիզիթայի կամ ի տեսութիւն ումեք՝ ինքն հեծնու ի ջորին՝ արծաթեայ ձիոյ կազմածովք. և այն 30 սպասաւորքն հրացանաւ վահանաւ և նիզակաւ ընդ զանձապետին պարտին զնալ: Իսկ երեքն ի սպասաւորաց առաջի ջորւոյ զանձապե-

տին թրով զնան: Եւ այնուհետեւ ամենայն մեծամեծք զան ի շնորհաւորութիւն թողմամանին, նմանապէս և Պատրիարքն բազմութեամբ քահանայից և այլ ամենայն եկեղեցականք զան ի շնորհաւորութիւն:

Արդ յետ երկուց աւուրց առնելոյ քզանձապետութեան պաշտօն՝ եկն տօն Վերափոխման ամէնօրհնեալ Կուսին Օգոստոսի 15ին: Եւ թոռն թագուհւոյն՝ թագաւոր մանուկն երեքտասանամեայ որ դեռ տակաւին հանդիսութեամբ ոչ էր ելեալ արտաքս զնալ յեկեղեցին, և այսօր առաջին օր է հանդիսութեամբ ելանելն թագաւորին, և թողմամանին եւս ազդ արարին՝ թէ վասն քոյ նոր պաշտօնիդ թագաւորն ելեալ զնալոց է եկեղեցին հանդիսութեամբ. ուրեմն և դու եւս թափօրօք զարդարեա զարսդ և հրճուանս մատո՞ թագաւորին և թագուհւոյն:

Եւ թողմամանն եւս վասն նոր զանձապետութեանն որ ինքն եւս պարտի ընդ թագաւորին լինել, ուստի ժողովեաց ի յունաց և յայլ ազգաց մահմետականաց զերկայն հանդերձս արեւելեայց և զգեցոյց սպասաւորաց իւրոց, աւուրլ զուռնայով, և փոռաւորապէս զարդարեալ ջորւով առաջի թագաւորին ինքն ընդ Պողոս որդւոյն զնայր պճնեալ և պահուծեալ՝ որ մեծ ուրախութիւն եղիւ ի մէջ պալատականաց և ի մէջ Կեօնտէրի, թէ վասն առաջին ելից թագաւորին և թէ վասն այնու հանդիսութեամբ ելանելոյ թողմամանին ի պատիւ թագուհւոյն և թագաւորին:

Եւ այն վերոգրեալ վեց գրագիրքն ի մէջ երից ամսոց ուսան բախամով առնել զհաշիւն, և այնուհետեւ բարձաւ բաղլայի հաշիւն ի պալատէ թագաւորին. և թագուհին ետ թողմամանին իրրեւ վարձ ուսուցանելոյ զբախամին՝ 20 վաքիէ ոսկի, որ առնէ 500 դրշօ:

Այլ արդ այժմ մի՛ կարծեսցէ որ թէ զանձն այս հապէշ թագաւորի իցէ մեծ ինչ՝ որպէս ի մերս է զանձն թագաւորութեան անհամար ակնեղինաց և ոսկեղինաց և արծաթեղինաց. և որքան կարելի է համառօտիւ պատմեցից: